

Posudek oponenta na rigorózní práci Mgr. Michala Kučery „Právní myšlení utopistů především raného novověku“

V obecném povědomí se téma utopií chápá často značně restriktivně. Omezuje se totiž na díla tří autorů: T. Mora, T. Campanelly a F. Bacona. Systémy těmito mysliteli navržené jsou někdy navíc chybně považovány za pouhé derivace Platónova ideálního státu. Oboje neobstojí pro jednoznačný rozpor se skutečností.

Můžeme tedy jen přivítat vznik práce, která se pokouší vyhnout těmto zjednodušením a snaží se k celé problematice přistoupit komplexněji. Touto prací je studie Mgr. Michala Kučery předkládaná v rámci rigorózního řízení na PF UK v Praze. Nese název „Právní myšlení utopistů především raného novověku“.

Kučerova práce se skládá z úvodu, čtyř kapitol, závěru a seznamu použité literatury. První kapitola je věnována pojmu utopie, druhá utopiím starověku a středověku, třetí utopiím raného novověku a čtvrtá pozdějším utopiím. Vychází z primární a sekundární literatury naší i cizí provenience. Najdeme zde tituly české, anglické a německé, jakož i překlady z dalších jazyků. Nevyužita zůstala např. kniha F. Krause *Ideální státy* (Bratislava 1936) nebo kompendium A. Ch. Gorfunkela *Renesanční filozofie* (Praha 1987).

Z obsahového hlediska je nejpřínosnější první kapitola o pojmu utopie. Autor se v ní pokouší odlišit utopii od příbuzných žánrů a nakonec vytyčuje znaky společné všem utopiím. Zajímavé jsou i pasáže druhé kapitoly o kořenech utopického myšlení ve starověkém Řecku. U Platóna by mělo být více zdůrazněno, že jeho ideální stát je pokusem o rekonstrukci řecké státnosti, založené na tradičních etických ideálech moudrosti, statečnosti, uměřenosti a spravedlnosti. Třetí kapitola, která je těžištěm celé práce, má bohužel charakter pouhého „převyprávění“ tří velkých raně novověkých utopií, i když dobře uspořádaného a doplněného kritickými poznámkami. Práci by prospělo, kdyby byly hledány předlohy a inspirace navrhovaných řešení (v Platónovi i jinde). Vhodné by bylo také porovnat tyto tři velké systémy navzájem. Rovněž rozbor jednotlivých interpretací či dezinterpretací učení utopistů by práci výrazně obohatil. Čtvrtá kapitola má ráz dodatku. Závěr výstižně shrnuje autorem zjištěné poznatky.

Po stránce jazykové a formální je práce vyhotovena vzorně. Výklad je přehledný, srozumitelný a přesvědčivý. Autorova stanoviska jsou dobře odůvodněna. Příznivě působí, že se Kučera nebojí projevit vlastní názor. Práce tak získává ráz samostatného a přitom fundovaného díla. Rozhodně není konglomerátem z literatury převzatých citátů. V tomto ohledu je předkládaná práce velmi nadstandardní.

Bez ohledu na vytčené nedostatky lze práci hodnotit jako zdařilou. Vyhovuje nárokům kladeným na tento druh kvalifikačních prací a snese i srovnání s jinými obdobnými pracemi. Doporučuji ji k obhajobě.